

Ime predmeta 1	TOPILNICA RUDNIKA ŽIVEGA SREBRA (DEL 1: KLASIRNICA)
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.77.Idrija
Upravljavec	Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija, Bazoviška 2, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Republika Slovenija
ID številka / EŠD	Del EŠD 7460
Klasifikacija dediščine	Rudnik, Topilnica / Topilništvo, žganje rude , Stavbna dediščina – industrijska

OPIS

Kratek opis	Objekt klasirnice je izdelan glede na strmino terena, vsako naslednje nadstropje se odmika glede na naklon terena. Obsega klet, pritličje, šest etaž in medetaže iz armiranobetonske konstrukcije. Vkopani del objekta je zaščiten z obloženimi zidovi in drenažnimi odprtini. Prednja vidna stran je opremljena z betonskimi okni s krilci. Pokrita je z valovito salonitno kritino. Drobilni stroji so nameščeni med etažah. Prehode med etažami povezujejo železne, montažne stopnice, za varovanje pa je uporabljena ograja iz cevi. Do objekta vodijo serpentinaste betonske stopnice.
--------------------	--

Mere	Dolžina 35,60 m, širina 10,96 m.
Materiali	Armiran-beton, les.
Datacija	1957
Avtor / Proizvajalec	Rudnik živega srebra Idrija

Slikovne priloge

Prvotna raba

Leta 1957 je bila izvedena modernizacija na področju transporta in drobljenja rude. V ta sklop je sodila tudi klasirnica. Ta je bila zgrajena tik ob razkladalni postaji tovarne žičnice in je bila z njo prek drsnih kanalov tudi povezana. Rudo so iz nakladalne postaje Jožefovega jaška prepelji na območje klasirnice s pomočjo tovarne žičnice. Vsako minuto je v klasirnico prispel vagon z 800 kg rude (40-50 tone rude/ura), ki ga je prestregel za to usposobljen delavec. Vsebino rude je nato stresel v zato namenjene sprejemne bunkerje. Od tod pa je bila ruda regulirano usmerjena na drobilno pripravo.

Sedanja raba

Klasirnica se ohranja, varuje in prezentira, kot pomembna nepremična dediščina rudarjenja v Idriji, z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. V sredini pod klasirnico in v bližini kompleksa rotacijske peči, je zaživel nov center za obiskovalce. Tu je na ogled stalna razstava „Od rude do kapljic živega srebra“. Klasirnica znotraj omenjene razstave prikazuje način drobljenja in razvrščanja rude. Vsi objekti in stroji na območju topilnice imajo veliko zgodovinsko vrednost. To območje namreč predstavlja končno stopnjo razvoja v 500-letni zgodovini rudarjenja in tradicije žgalništva, saj so njene naprave in objekti delovali vse do zaprtja rudnika.

Prvotna lokacija

Topilnica Rudnika živega srebra Idrija

Sedanja lokacija

Ni spremembe

STANJE OHRANJENOSTI**Zgodovina
opravljenih
posegov**

2017: Objekt klasirnice je bil obnovljen v sklopu prve faze ureditve celotnega kompleksa topilnice in oživitve dejavnosti v njem. Obnove klasirnice in izgradnje novega centra za obiskovalce je stala 2.332.810 EUR.

Sedanje stanje	dobro
Potrebni ukrepi	Izvajanje rednih vzdrževalnih del po programu, vključno z izvajanjem nadzora stanja ter ohranjanjem, varovanjem in prezentacijo dediščine.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Inventarna knjiga CUDHg; - Register nepremične kulturne dediščine Republike Slovenije; - Odlok o razglasitvi tehniške dediščine v Idriji in njeni okolici za kulturne spomenike državnega pomena. Uradni list RS, št. 66/01, 55/02, 16/08; - Zakon o varstvu kulturne dediščine – ZVKD-1. Uradni list RS, št. 16/08, 20/09; - Čar, Jože, Terpin, Rafael. Stare žgalnice živosrebrove rude v okolici Idrije. Idrijski razgledi, 50/1, 2005, str. 80–105; - Kavčič, Ivica. Živo srebro: Zgodovina idrijskega žgalništva. Založba Bogataj, Idrija, 2008.
Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
Izpolnjeval je	Miha Kosmač
Datum objave	2. 3. 2018
Datum urejanja	Never